

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2009. május 14. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A sikkasztás büntette miatt a **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Csongrád **Megyei Bíróság** 2008. november 7. napján kihirdetett **3.B.253/2006/56.** számú ítéletét **m e g v á l t o z t a t j a** az alábbiak szerint:

A cselekmény megnevezése helyesen: a Btk. 317. § (1) bekezdés **II. fordulatóba** ütköző és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő **folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette.**

A vádlott börtönének tartamát **3 (Három) év 6 (Hat) hónapra s ú l y o s í t j a .**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **h e l y b e n h a g y j a .**

Megállapítja, hogy a vádlott lakcíme helyesen: **(Település, utca, házszám)**

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottat folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette miatt 2 év 6 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Kötelezte a bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentettek be:

- az ügyész a vádlott terhére, a fő- és mellékbüntetés súlyosítása,
- a vádlott és vezető védője a vádlottnak bűncselekmény hiánya okából való felmentése végett.

A vádlott a fellebbezésüknek a vezető védő által összefoglalt írásbeli indokolásában - másodlagosan - az elsőfokú ítélet megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A fellebbviteli főügyészség az ügyészi fellebbezést fenntartotta; a tényállás kismértékű helyesbítését és indokolásbeli megállapítás tényállásba való átemelését indítványozta

A másodfokú bíróság kizárólag az ügyésznek a főbüntetés súlyosítására irányuló fellebbezését ítélte alaposnak, a védelmi fellebbezések alaptalanok.

Az elsőfokú bíróság eljárása során a bizonyítási eljárást a szükséges és lehetséges körben maradéktalanul lefolytatta, és a bizonyítékok mérlegelésével megalapozott tényállást állapított meg. Az iratok egybehangzó adatai alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás csak kisebb kiegészítésekre szorult.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a 19. oldal 6. bekezdésében írt megállapítását a tényállási részébe emeléssel változtatja meg, nevezetesen, hogy a vádlott azzal, hogy a traktorok értékesítését, átadását engedélyezte, azokkal *sajátjaként rendelkezett*; a tényállásba átemeléssel vált alapja a sikkasztás bűncselekménye fordulata helyes meghatározásának. Több fordulattal megvalósítható bűncselekmény esetében a fordulatot megalapozó magatartást a tényállásnak ugyanis mindig tartalmaznia kell.

A tényállás 4. pontjában foglalt cselekmény tekintetében a helyes árfolyamot figyelembe véve** a traktor értéke 15.894.705,- Ft volt, a tényállás 10. pontja tekintetében a vevő összesen 2.957.250,- Ft önerőt fizetett meg, így az 1.-10.. tényállásban foglalt cselekményekkel összesen 120.497.986,- Ft kárt okozott a vádlott, amiből 26.539.625,- Ft térült meg.

Kiegészíti továbbá az elsőfokú ítélet tényállását az ítélőtábla a bizonyítás folytán beszerzett igazságügyi elmeorvos-szakértői véleményben foglaltakkal, mely szerint tapasztalható ugyan nála alkalmazkodási zavar (depresszió), aminek háttérében képalkotó eljárással is igazolt agysorvadás is található, de a vádlott sem az elkövetéskori időben, sem jelenleg nem szenved az elmeműködés olyan állapotában, amely a beszámítási képességét érintette volna.

Bf.II.4/2009/17.

Egyebekben a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet tényállását hiánytalannak és megalapozottnak találta és további bizonyítást sem ítelt szükségesnek.

A védelmi okfejtés egyfelől iratellenes ténybeli megállapításokat és helytelen ténybeli következtetéseket sérelmez, valamint hiányolja az indokolási kötelezettség kimerítő teljesítését, másfelől - álláspontja szerint - védenca és a sértett között legfeljebb a polgári jogi, kötelmi viszonyukból eredő elszámolási vita keletkezett, ami alulmarad a büntetőjogi fellépés szükségességén, mert védenca csupán „reorganizálni” kívánta az

általával vezetett gazdasági társaság csődközeléi helyzetét, melynek során nem állt rendelkezésére más módszer, minthogy a traktorokat értékesítse. Erre utal szerinte kifejezetten az a tény is, hogy a sértett a büntetőeljárás során nem lépett fel magánfélként, azaz nem terjesztett elő polgári jogi (kártérítési) igényt.

A másodfokú bíróság nem osztotta a védelem érveléseit.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat részletesen és széles- körűen mérlegelte, megfelelően okszerű és iratszerű indokát adta annak, hogy a vádlott védekezésével szemben miért a vádlott védekezését cáfoló tanúvallomásokot fogadta el, azokat is abban a részben, amelyeket az okirati bizonyítékok is alátámasztottak. Az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből helyesen vont következtetést arra, hogy a vádlott a kiállításokra beszállított 10 db traktorral sajátjaként rendelkezett.

A másodfokú bíróság mindenben osztotta az elsőfokú bíróság ítéletének 16-20. oldalán kifejtett okfejtését. Azzal, hogy a vádlott a **(gazdasági társaság megnevezése)** tulajdonában álló, tulajdonjog-fenntartással kiállításra szállított 10 db, számára idegennek minősülő traktor eladását, átadását megvalósította, ezekkel a traktorokkal sajátjaként rendelkezett.

A vádlott cége és a **(gazdasági társaság megnevezése)** között létrejött szerződés módosítására 2003-ban éppen azért került sor, mert a vádlott ekkorra már 900.000 eurót meghaladó tartozást halmozott fel. Erre figyelemmel a korábbi gyakorlatot akként módosították, hogy a szerződés 12. cikk 12.01. pontjában rögzített lehetőséggel a **(gazdasági társaság megnevezése)** a megrendelt traktorokat a továbbiakban már csak a vételár előzetes kiegyenlítését követően szállította volna Magyarországra. Ez ténybelileg és jogilag egyaránt azt jelentette, hogy a vádlott vezette társaságnak ezeket a traktorokat előzetesen meg kellett volna vásárolnia, kifizetnie a teljes vételárat a **(gazdasági társaság megnevezése)** részére, ezáltal azokon tulajdonjogot szerzett volna, majd *ezt követően* lehetett volna a traktorokat értékesíteni. Ezzel a korábbi évek bizományosi értékesítési lehetősége a vádlott számára tehát megszűnt.

A vádlott mindezt tudva a 2003. évig felgyülemlett tartozás rullírozását „leegyszerűsített” módon akként kívánta felszámolni, hogy a kiállításra ide szállított és most már csupán birtokába került traktorokat a vevőknek eladta, holott azokon nem szerzett tulajdonjogot. A most hivatkozott, kiemelkedő jelentőségű, a szerződő felek szándékát mindenben mutató okiratra is figyelemmel helyesen fogadta el az elsőfokú bíróság **(tanú neve)** tanúnak a nyomozati vallomását, mert ez állt összhangban az okirati bizonyítékkal.

Nem lehet vitás, mert iratszerű (és a pro-forma számla lényege is az ideiglenesség) hogy a pro-forma számlán is feltüntetésre került a tulajdonjog fenntartás ténye, így a vádlott nem is hivatkozhatott arra, hogy ő erről nem bírt tudomással. Ezen túl azt,

hogy a vádlott tudta, hogy a traktorokat csak akkor értékesítheti, ha azok vételárát a **(gazdasági társaság megnevezése)**-nek teljes egészében megfizette, bizonyítja az is, hogy a finn partner felé 2005. évig ezeket a traktorokat, mint raktárkészleten lévőket mutatta ki, holott ezek közül többnek az árát közben a vevők teljes mértékben megfizették. Azt, hogy az eladás a finn partner tudta nélkül történt, alátámasztja az is, hogy bizonyos traktorokat visszarendelt a vádlott **(Település megnevezése)**-ra azért, hogy a finn cég képviselőjének azok bemutatásra kerülhessenek, mint „raktárkészleten lévő megrendelésre váró” kontingens. Helyes és logikus az az elsőfokú megállapítás is, hogy ha a **(gazdasági társaság megnevezése)** tudott volna ezeknek a traktoroknak az eladásáról, akkor nem fogad magánnyomozót azért, hogy a traktorokat kutassák keressék, hogy azok hol lelhetőek fel.

Ezen túl, a vádlott a traktorokért kifizetett összegeket nem a tárgybani traktorok vételáraként utalta át a **(gazdasági társaság megnevezése)** cég részére, hanem egyéb tartozásait rendezte a finn partner felé, továbbá, egy esetben a traktor vételárának átutalását nem is a kft., hanem egy teljesen más (a vádlott érdekeltségében álló) cég számlájára kérte.

Azt, hogy a kifizetett összegeket sem utalta át a traktorok vételáraként, nem indokolhatta, hogy elszámolási vitája, követelése volt a sértettel szemben.

Az ítéletablának egyébként a polgári jogi jogviszony és a büntetőjogilag pönalizált elkövetési magatartások közötti határvonal kérdésében merőben más az elvi álláspontja, mint a védelemé.

Nyilvánvaló, hogy amennyiben a gazdasági társaságok között elszámolási vita, valós követelés iránti igény keletkezik és éppen ezen tartozásra figyelemmel szerződésmódosításra kerül sor, ettől kezdve a vádlottnak arra jogosultsága, hogy a korábbiakban megszokottak szerint végezze az értékesítést, már nyilvánvalóan nincs; tudatában annak, hogy ezeken a traktorokon tulajdonjog Bf.II.4/2009/17.

fenntartás miatt a **(gazdasági társaság megnevezése)** cégnek a tulajdonjoga áll fenn, azokkal a vádlott sajátjaként nem rendelkezhetett. Emiatt cselekvőisége feltétlen büntetőjogi értékelést von maga után. Az ezt követően a traktorok vételáraként befolyt összegből megfizetett összegek már csupán a kár megtérüléseként értékelhetők, mely egyébként a kár összegéhez képest elenyésző.

A vádlott esetleges követelése kizárólag polgári jogi értelemben számítható be (ha a beszámítás polgári jogi anyagi feltételeinek egyébként megfelel) a vele szemben fennálló követelésbe, de mindez a büntetőjogi értékelésnek nem feltétele és nem is akadály. A vádlott a **jogszerűen** hozzá került összegek vonatkozásában élhetett volna beszámítási igénye miatt visszatartással, de ilyen követelése nem teszi

megengedhetővé, hogy a számára idegen dolognak minősülő traktorokkal sajátjaként rendelkezzen. Ez polgári jogviszony keretei közt nem értékelhető, ezzel a büntetőjog által fenyegetett magatartást tanúsított.

Nem befolyásolja a tényállásszerűséget és a bűnösséget az sem, hogy a vádlott - állítása szerint - ebben az időszakban betegállományban is volt, hiszen a tanúvallomásokból kétséget kizáróan az állapítható meg, hogy napi kapcsolatban állt az értékesítőkkel és kizárólag az ő engedélye, hozzájárulása alapján kerülhetett sor a traktorok értékesítésére.

A bizonyítékok értékelése az azokat közvetlenül észlelő elsőfokú bíróság feladata. A másodfokú eljárásban a bizonyítékok okszerű mérlegelésével megállapított, megalapozott tényállás esetén eltérő értékelésre nem kerülhet sor. Ezért a tényállást támadó és a vádlott felmentését célzó fellebbezések eredményre nem vezethettek.

Így az elsőfokú bíróság a tényállásból helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére, a bűnösségét megalapozottan állapította meg, a cselekmény minősítése is törvényes, de az elsőfokú bíróság a bűncselekmény elkövetési magatartását megjelölő fordulatot nem hívta fel. Mivel a bűncselekmény megnevezésének a 61/2008. BK vélemény szerint az is része, így helyesbítette a másodfokú bíróság a minősítést, a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatva az elsőfokú ítéletet.

Ami a bűnösségi körülményeket illeti, az ítélet táblája mellőzte a büntetlen előélet enyhítő körülményként történő értékelését, mert a vádlott ügyvezetői minőségének (vezető tisztségviselő) ez feltétele volt (1997. évi CXIV. Törvény - „rég” Gt. - 23. § (1) bekezdés) és a bűncselekményt ügyvezetőként valósította meg, így enyhítő körülményként nem értékelhető. Mellőzte az enyhítő körülmények sorából, hogy a traktorok vételárát a kft működőképességének fenntartására használta fel a vádlott, mert ez a büntetés kiszabása szempontjából közömbös.

Az így helyesbített bűnösségi körülmények mellett a másodfokú bíróság úgy ítélte, hogy nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a büntetés tartamát az ún. enyhítő szakasz alkalmazásával állapította meg, mert a törvényben meghatározott törvényi minimum, azaz az öt év is túl súlyos. Tévedett azonban, amikor a több, mint 100 millió forintos elkövetési értékre és a folytatólágosságra figyelemmel az enyhítő szakasz majdnem teljes mértékű kimerítésével határozta meg a börtön tartamát - még a kedvező személyi körülmények mellett is. Ezért, a jelentős időmúlás ellenére is úgy ítélte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott 2 év 6 hónap börtön aránytalanul enyhe, ezért annak tartamát a kialakult büntetékiszabási gyakorlatra is figyelemmel, a büntetés tárgyi súlyát is kellően értékelve 3 év 6

hónapra súlyosította. Ez a tartam áll arányban a cselekmény tárgyi súlyával, társadalomra veszélyességével és a vádlott bűnösségének fokával.

Ugyanakkor az eddig kifogástalan életvezetésű vádlottal szemben a 3 év közügyektől eltiltást arányosnak találta, ezért a mellékbüntetés súlyosítását nem tartotta indokoltnak.

A kifejtettekből következik, hogy az ügyészi fellebbezést részben alaposnak ítélve az elsőfokú bíróság ítéletét a már írt törvényhely alapján megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdés I. fordulata alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a szakértő díjával felmerült költség megállapító végzés nem emelkedett jogerőre, ellene a vádlottnak fellebbezési joga van, ezért az annak viselésére való kötelezésre nem kerülhetett sor. A díjmegállapító végzés jogerőre emelkedése után, különleges eljárás keretében lehetséges az erről történő rendelkezés.

Az ítélet ellen a Be. 386. §-a alapján fellebbezésnek nincs helye.

S z e g e d , 2009. május 14.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk. Katona Tibor sk. Mezőlaki Erik sk.
 a tanács elnöke a tanács tagja,előadó a tanács tagja
 Bf.II.4/2009/17.

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.4/2009/17. számú ítélete és a Csongrád Megyei Bíróság 3.B.253/2006/56. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

S z e g e d , 2009. május 14.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke